

Aandacht voor pestgedrag

Het tevredenheidsonderzoek dat begin 2011 op alle scholen van de St. KOE plaatsvond, levert opmerkelijke cijfers op rondom het thema pestgedrag. Ouders (en verzorgers) zijn over dit onderwerp aanzienlijk minder tevreden dan leerlingen en leerkrachten. Wij vroegen ons af hoe dit mogelijk is en gingen op zoek naar de mogelijke oorzaken.

Op alle scholen van de St. KOE vond bijna een jaar geleden een tevredenheids-onderzoek plaats onder ouders, leerlingen en leerkrachten. In deze uitgave van de KOE-er halen we één onderwerp naar voren waar de drie doelgroepen op werden bevraagd: Pestgedrag. Opmerkelijk is nl. de uitkomst: 55% van de ouders is hierover niet tevreden, terwijl een veel kleinere groep van 6% van de leerlingen zich regelmatig gepest voelt. Leerkrachten geven aan dat ze tevreden zijn over de aanpak van pestgedrag op school. 92% is hierover tevreden. Het verschil in opvatting tussen ouders en leerkrachten/leerlingen is erg groot.

Binnen de St. KOE hebben we proberen na te gaan waardoor dit verschil ontstaat. Om te beginnen willen we het signaal vanuit de ouders heel serieus nemen. Wij vinden het niet goed dat zoveel ouders niet voldoende tevreden zijn m.b.t. pestgedrag op school. We vermoeden dat dit ook komt doordat ouders niet goed op de hoogte zijn over wat er gebeurt rondom pestgedrag. Vandaar dat we in deze KOE-er een kijkje in de keuken van de school willen nemen.

Ons uitgangspunt is dat het bij kinderen hoort dat er af en toe geplaagd wordt. Plagen helpt ook bij het weerbaar worden richting volwassenheid. Je moet leren omgaan met negatief gedrag van anderen in de omgeving. Echter, zodra een kind zich onveilig gaat voelen in de groep of op de speelplaats, als gevolg van pestgedrag van andere kinderen, dan wordt het tijd om in te grijpen. Kinderen mogen zich niet onveilig voelen bij ons. Welke maatregelen nemen we daartoe?

Welke maatregelen nemen we?

1. Om te beginnen proberen we vooral te voorkomen dat plagen pesten wordt. Daar wordt gericht aandacht aan besteed in de groep en binnen de school. Alle scholen hanteren in hun lesprogramma lessen in sociale vaardigheid; het met elkaar omgaan. Binnen dat programma komt pestgedrag nadrukkelijk aan bod. Zowel de rol van de pester als die van het kind dat gepest wordt, wordt besproken. Dat gebeurt in elke groep, elk jaar.
2. Er zijn afspraken binnen het team over het omgaan met pesten. Om te beginnen in de groep, maar juist ook op de speelplaats. Het toezicht in de pauze is gericht op veiligheid voor kinderen. Op de speelplaats moeten kinderen ruimte krijgen om grenzen te verkennen en te ervaren. Dit betekent dat de leerkracht in het ene geval tegen een kind zal zeggen dat hij/zij plagerijen eerst zelf moet zien op te lossen, terwijl bij een ander kind beoordeeld wordt dat het in dat geval belangrijk is meer aandacht te besteden aan de situatie. Dit vergt veel van het beoordelingsvermogen van een leerkracht. Daar waar pestgedrag rondom een leerling zorgelijk is, is het hele team op de hoogte, zodat de pleinwacht vanuit die kennis actiever kan optreden.
3. We hebben ook instrumenten die we toepassen in de groepen om o.a. te signaleren of er kinderen in de groep zijn die zich structureel gepest voelen. Volgend jaar voegen we daar op St. KOE niveau nog een extra instrument aan toe. Het betreft een vragenlijst met betrekking tot de sociale veiligheid van kinderen die we gaan afnemen bij zowel de (oudere) kinderen als de ouders. Met dit soort instrumenten kunnen we extra zicht houden op de sociale veiligheid in de groep en in de school. Waar nodig nemen we uiteraard passende maatregelen.
4. Er kunnen signalen zijn dat er sprake is van structureel pestgedrag ten opzichte van één of meer leerlingen, of zelfs binnen een hele groep. In zo'n geval hanteert een school een speciaal pestprotocol. Elke school heeft zo'n protocol. Er wordt stap voor stap bekeken welke maatregelen nodig zijn om deze ernstige vorm van pestgedrag aan te pakken.

In veel gevallen lukt dat met inbreng van de eigen leerkrachten en specialisten binnen het team. Is dat echter niet voldoende, dan betrekken we ook professionals van buiten de school bij de aanpak.

Net als bij veel andere zaken vergt de zorg rondom een kind een goede samenwerking tussen thuis en school. Thuis kan het kind signalen afgeven over (ernstig) pestgedrag, waarvan het belangrijk is dat de school deze signalen kent.

Samen met school kan bekeken worden op welke wijze deze signalen opgepakt dienen te worden.

Het kan voorkomen dat de ouders van een kind dat vaker gepest wordt van school te horen krijgt dat hun kind extra begeleiding of (sociale)vaardigheidstraining zou moeten krijgen, om beter om te gaan met pestgedrag. Indien een school met zo'n boodschap komt, leidt dit vaak tot onbegrip bij de betrokken ouders. Het druist in tegen het rechtvaardigheidsgevoel, omdat ze het gevoel krijgen dat de pesters niet aangepakt worden en dat hun kind de dupe is van een slappe aanpak van de school. Het is begrijpelijk dat ouders dit gevoel hebben. Het is voor de school vaak erg moeilijk om duidelijk te maken dat de school wel degelijk de pesters wil aanpakken, maar dat het voor de gepeste leerling daarnaast erg belangrijk is om beter om te kunnen gaan met plaag- en pestgedrag. Het advies dat de ouders krijgen is oprecht bedoeld vanuit het belang van hun kind. Uiteindelijk is een kind er het meest bij gebaat wanneer het veel vormen van pestgedrag zelf kan oplossen. Een kind komt naarmate het ouder wordt, steeds vaker in situaties waar de veilige achtervang van school of thuis niet aanwezig is.

Op het moment dat uw kind duidelijk signalen afgeeft van onveiligheid als gevolg van pestgedrag is het belangrijk dat u dit bespreekbaar maakt op school. Samen met school kunt u dan vaststellen op welke wijze uw kind het beste geholpen kan worden.

Wij hopen dat dit artikel u meer inzicht heeft gegeven in het omgaan met pestgedrag op school.